

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 184 (XXVIII) — Nr. 336

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Mărti, 3 mai 2016

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 43 din 9 februarie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România	2–4
Decizia nr. 50 din 16 februarie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 504 raportat la art. 243 din Codul de procedură penală	5–7
★	
Opinie concurentă.....	7–8
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
648. — Ordin al ministrului afacerilor externe pentru publicarea Programului de cooperare în domeniile educației, culturii și în alte domenii conexe între Guvernul României și Guvernul Republicii Arabe Egipt, semnat la București la 25 martie 2016	9
Program de cooperare în domeniile educației, culturii și în alte domenii conexe între Guvernul României și Guvernul Republicii Arabe Egipt	9–13
776. — Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale privind completarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 848/2004 pentru aprobarea Listei cu clasificatorii autorizați	14
1.437. — Ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală pentru modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 3.744/2015 privind stabilirea cazurilor speciale de executare silită, precum și a structurilor abilitate cu ducerea la îndeplinire a măsurilor asigurătorii și efectuarea procedurii de executare silită	15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 43**

din 9 februarie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ștefania Sofronea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată din oficiu de Tribunalul București — Secția a IV-a civilă în Dosarul nr. 18.128/3/2015. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.786D/2015.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită. Magistratul-asistent referă asupra notelor scrise depuse la dosar de către Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, prin care aceasta solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției.

3. Președintele dispune a se face apelul și în dosarele nr. 1.787D/2015, nr. 1.797D/2015, nr. 1.798D/2015 și nr. 2D/2016, având ca obiect aceeași excepție de neconstituționalitate, ridicată din oficiu de Tribunalul București — Secția a IV-a civilă în dosarele nr. 24.219/3/2015, nr. 5.208/3/2015, nr. 17.586/3/2015 și nr. 17.745/3/2015. La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită. Magistratul-asistent referă asupra notelor scrise depuse la dosar de către Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor prin care aceasta solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției, precum și asupra cererii formulate de partea Gheorghita Nicola prin care aceasta solicită judecarea în lipsă.

4. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, având în vedere identitatea de obiect a cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 1.787D/2015, nr. 1.797D/2015, nr. 1.798D/2015 și nr. 2D/2016 la Dosarul nr. 1.786D/2015, care a fost primul înregistrat.

5. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. În acest sens invocă jurisprudența Curții Constituționale reflectată în Decizia nr. 833/2015.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

6. Prin încheierile din data de 25 noiembrie 2015, pronunțate în dosarele nr. 18.128/3/2015 și nr. 24.219/3/2015, încheierile din data de 24 noiembrie 2015, pronunțate în dosarele nr. 5.208/3/2015 și nr. 17.586/3/2015, și Încheierea din data de 27 noiembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 17.745/3/2015, **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România**, excepție ridicată din oficiu de instanță cu ocazia soluționării unor cauze civile având ca obiect anularea unor acte emise în temeiul Legii nr. 165/2013.

7. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** Tribunalul București — Secția a IV-a civilă susține că textul criticat instituie, în principiu, o cale de atac împotriva deciziilor emise de entitățile implicate în procedura restituirii, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România și, implicit, împotriva deciziilor emise de Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, atât cu privire la invalidarea măsurilor, cât și cu privire la acordarea de puncte în compensare. Ca urmare a modalității în care a fost stabilită instanța competentă din punct de vedere teritorial, prin raportare la sediul entității emitente, s-a creat situația în care toate deciziile de invalidare și de compensare prin puncte pentru toate legile reparatorii în materia proprietății și pentru toată țara vor fi contestate numai la Tribunalul Municipiului București, deoarece Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor are sediul în municipiul București. Autorul excepției arată că, pe de o parte, dosarele în această materie necesită, pentru soluționare, un probatoriu relativ complex, eventualele expertize trebuind să se realizeze prin comisie rogatorie, imobilele în cauză aflându-se pe tot teritoriul țării, iar, pe de altă parte, părțile vor fi nevoite să se deplaseze în București sau să angajeze apărători, ceea ce va presupune costuri suplimentare față de situația alternativă și firească în care competența ar fi fost atribuită tribunalelor în raza cărora se află imobilele în cauză.

8. În continuare, apreciază că scopul vizat de normele constituționale ale art. 124 alin. (2) și art. 126 alin. (1) și (2) este acela de a asigura un sistem judiciar omogen și elaborat ca o structură articulată, atât pe verticală (prin prisma exercitării căilor de atac), cât și pe orizontală (printr-o acoperire uniformă a teritoriului țării). De asemenea, prevederile constituționale ale art. 124 și 126 trebuie citite în lumina garanțiilor generale asigurate prin art. 16 și 21 din Constituție și prin art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

9. Plecând de la aceste premise, instanța susține că trebuie verificat dacă normele procedurale edictate de către legiuitor

sunt disproporționate cu obiectivul urmărit, transformând dreptul într-unul iluzoriu/teoretic. În acest sens, prin deciziile nr. 266 din 7 mai 2014 și nr. 462 din 17 septembrie 2014, instanța de contencios constituțional a dezvoltat un test de proporționalitate, potrivit căruia orice măsură luată trebuie să fie adecvată — capabilă în mod obiectiv să ducă la îndeplinirea scopului, necesară — indispensabilă pentru îndeplinirea scopului și proporțională — justul echilibru între interesele concrete pentru a fi corespunzătoare scopului urmărit. Aplicând cele reținute la cauza de față, instanța apreciază că, deși *in abstracto* măsura legislativă este adecvată scopului urmărit, prin efectele pe care le creează aceasta nu reprezintă o măsură adecvată și necesară. În acest sens, tribunalul reține că, potrivit art. 111 din Codul de procedură civilă (dreptul comun în materia competenței teritoriale a instanței care soluționează cereri privind persoane juridice de drept public, acestea din urmă aflate în postură de pârât), se stabilește drept instanță competentă, alternativ, fie cea de la domiciliul/sediul reclamantului, fie cea de la sediul pârâtului. De aceea, tribunalul apreciază că opțiunea legiuitorului pentru această măsură, prin prisma finalității sale, nu era necesară pentru atingerea scopului urmărit. Având în vedere cele expuse, instanța apreciază că dispozițiile art. 35 alin. (1) din Legea nr. 165/2013, în măsura în care stabilesc o competență teritorială exclusivă în sarcina Tribunalului București, nu satisfac cerințele de constituționalitate și convenționalitate cu privire la egalitatea în drepturi și liberul acces la instanță, soluția legislativă aleasă nerespectând condiția necesității și proporționalității.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Guvernul** apreciază că, în realitate, se solicită modificarea și completarea dispozițiilor de lege criticate. Or, instanța de contencios constituțional a statuat constant în jurisprudența sa că nu poate analiza critici de neconstituționalitate ce urmăresc, în realitate, modificări legislative ale textelor de lege, deoarece controlul de constituționalitate semnifică verificarea conformității dispozițiilor legale criticate cu normele și principiile fundamentale invocate, în limita unor critici ce vizează evidențierea unui raport de contrariedade dintre acestea. De asemenea, potrivit jurisprudenței constante a instanței de contencios constituțional, interpretarea și aplicarea normelor legale sunt apanajul exclusiv al instanțelor de judecată, precum și al instituțiilor chemate să aplice legea, astfel încât excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă.

12. **Avocatul Poporului** apreciază că, analizate dintr-o perspectivă mai largă, problemele expuse de Tribunalul București în motivarea excepției de neconstituționalitate relevă, mai degrabă, aspecte ce țin de aplicarea normelor criticate raportate la o eventuală situație de fapt, dar și de administrarea justiției, și anume încărcarea excesivă a completurilor de judecată în urma activității desfășurate de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, prin emiterea unor decizii. Un astfel de context nu poate constitui temei pentru ridicarea unei excepții de neconstituționalitate și excedează competenței Curții Constituționale, în condițiile în care, potrivit dispozițiilor art. 126 alin. (2) din Constituție, „competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege”.

13. Prevederile de lege criticate sunt menite să contureze cu claritate cadrul legal al exercitării accesului liber la justiție al beneficiarilor Legii nr. 165/2013. În plus, dispozițiile legale criticate stabilesc un criteriu obiectiv în stabilirea competenței instanței de judecată care soluționează contestațiile împotriva

acestor decizii, și anume sediul entității emitente a deciziei, în acord cu prevederile constituționale ale art. 126 alin. (2) din Legea fundamentală. De asemenea, apreciază că nu este nesocotit nici principiul egalității în fața legii, întrucât normele criticate se aplică tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei, fără a institui discriminări.

14. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

15. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

16. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 35 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 17 mai 2013, cu următorul conținut: „*Deciziile emise cu respectarea prevederilor art. 33 și 34 pot fi atacate de persoana care se consideră îndreptățită la secția civilă a tribunalului în a cărei circumscripție se află sediul entității, în termen de 30 de zile de la data comunicării.*”

17. Instanța de judecată susține că textul criticat contravine prevederilor constituționale cuprinse în art. 16 referitor la egalitatea în drepturi, art. 21 referitor la accesul liber la justiție și art. 126 referitor la instanțele judecătorești. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile de lege criticate au mai fost supuse controlului de constituționalitate, din perspectiva unor critici identice. Astfel, prin Decizia nr. 833 din 3 decembrie 2015^{*)}, nepublicată încă în Monitorul Oficial al României, Partea I, la data pronunțării prezentei decizii, Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. (1) din Legea nr. 165/2013, reținând că acestea reprezintă norme de procedură prin care este reglementată competența secției civile a tribunalului în a cărei circumscripție se află sediul entității de a soluționa contestația împotriva deciziilor emise de entitățile investite de lege. În continuare, Curtea reține că, potrivit art. 3 pct. 4 lit. g) din Legea nr. 165/2013, Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor este entitatea investită de lege cu atribuții în procesul de restituire a imobilelor preluate abuziv și de stabilire a măsurilor reparatorii, iar potrivit art. 17 din lege are, în principal, următoarele competențe: validează/invalidază în tot sau în parte deciziile emise de entitățile investite de lege care conțin propunerea de acordare de măsuri compensatorii; dispune emiterea deciziilor de compensare a imobilelor; asigură coordonarea procesului de licitare/atribuire a imobilelor din Fondul național al terenurilor agricole și al altor imobile; ia alte măsuri legale necesare aplicării prezentei legi. În exercitarea atribuțiilor sale, Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, potrivit art. 21 alin. (9) și art. 25 din lege, emite decizie de compensare prin puncte a imobilului preluat în mod abuziv sau decizie de invalidare.

^{*)} Decizia nr. 833 din 3 decembrie 2015 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 192 din 15 martie 2016.

19. De asemenea, Curtea a observat, pe de o parte, că dispozițiile art. 34 din Legea nr. 165/2013 prevăd anumite termene de soluționare a dosarelor înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor înaintea intrării în vigoare a legii — 20 mai 2013 — și a celor transmise Secretariatului Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor ulterior datei intrării în vigoare a legii, iar, pe de altă parte, că decizia emisă cu respectarea prevederilor art. 34, precum și refuzul autorității de a soluționa cererea pot fi atacate, potrivit art. 35 alin. (1) și (2) din Legea nr. 165/2013, la secția civilă a tribunalului în a cărui circumscripție se află sediul entității.

20. Curtea a reținut că din coroborarea dispozițiilor din Legea nr. 165/2013 mai sus menționate rezultă că toate deciziile de invalidare sau de compensare prin puncte emise de Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, precum și refuzul acesteia de a soluționa cererile adresate în temeiul legilor reparatorii în materia proprietății vor putea fi contestate numai la secția civilă a Tribunalului Municipiului București. Curtea constată că astfel se reglementează competența exclusivă a unei singure instanțe cu privire la soluționarea acestor cauze.

21. Cu privire la modul de stabilire a competenței instanțelor de judecată, Curtea a observat că aceasta nu este singura situație în care legiuitorul a reglementat o competență exclusivă a unei instanțe. Astfel, spre exemplu, potrivit art. 4 alin. (4), art. 10 alin. (2) și art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, acțiunea în constatarea calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia ori contestația împotriva adevărului prevăzute la art. 8 lit. b) și art. 9 din aceeași ordonanță de urgență se introduce la Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București. De asemenea, potrivit art. 283 alin. (1¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, instanța competentă să soluționeze plângerea formulată împotriva deciziei pronunțate de Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor privind procedurile de atribuire de servicii și/sau lucrări aferente infrastructurii de transport de interes național, așa cum este definită de legislația în vigoare, este Curtea de Apel București — Secția de contencios administrativ și fiscal.

22. O atare soluție legislativă vizând competența exclusivă a unei singure instanțe de soluționare a anumitor cauze a făcut obiectul criticilor de neconstituționalitate, Curtea constatând, de exemplu prin Decizia nr. 530 din 9 aprilie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 430 din 24 iunie 2009, și Decizia nr. 1.420 din 20 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 859 din 6 decembrie 2011, că o astfel de reglementare este în consonanță cu Legea

fundamentală, deoarece art. 126 alin. (1) și (2) din Constituție statuează că justiția se realizează prin instanțele judecătorești, a căror competență este stabilită numai prin lege. În înțelesul acestei norme constituționale, legiuitorul este singurul abilitat să reglementeze, prin lege, competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată, fără alte restricții decât cele rezultate din celelalte prevederi ale Constituției sau din actele normative internaționale prevăzute în art. 20 din Legea fundamentală.

23. Totodată, Curtea a stabilit, de exemplu prin Decizia nr. 731 din 29 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 948 din 22 decembrie 2015, că legiuitorul poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, precum și modalitățile de exercitare a drepturilor procedurale, principiul liberului acces la justiție presupunând posibilitatea neîngrădită a tuturor celor interesați de a utiliza aceste proceduri, în formele și în modalitățile instituite de lege, nicio lege neputând exclude de la exercițiul drepturilor procesuale astfel instituite vreo categorie sau vreun grup social.

24. În continuare, Curtea a reținut că Legea nr. 165/2013 a fost adoptată ca urmare a pronunțării de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, la data de 12 octombrie 2010, a Hotărârii în Cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României*. Cu acel prilej, instanța europeană a constatat că prevederile legislative complexe și modificările ce le-au fost aduse de-a lungul timpului s-au tradus printr-o practică judiciară neconstantă și au generat o incertitudine juridică generală în ceea ce privește interpretarea noțiunilor esențiale referitoare la drepturile foștilor proprietari, ale statului și ale terților dobânditori ai bunurilor imobile naționalizate (paragraful 221). De asemenea, instanța europeană a apreciat că obiectivele impuse prin hotărârea pe care a pronunțat-o ar putea fi atinse, de exemplu, prin modificarea mecanismului de restituire existent, cu privire la care s-au constatat anumite lipsuri, și prin implementarea urgentă a unor proceduri simplificate și eficiente, întemeiate pe măsuri legislative și pe o practică judiciară și administrativă coerentă, care să poată menține un just echilibru între diferitele interese în cauză (paragraful 232).

25. Astfel, Curtea Constituțională a apreciat că, pe lângă dezideratul unei mai bune administrări a justiției, prin reglementarea criticată legiuitorul român a avut ca scop și realizarea obiectivului de asigurare a interpretării și aplicării unitare a legii în materia restituirii, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, creând premisele unor practici judiciare constante prin reglementarea unui cadru normativ corespunzător.

26. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice reconsiderarea jurisprudenței în materie, Curtea apreciază că soluțiile și considerentele mai sus amintite își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

27. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată din oficiu de Tribunalul București — Secția a IV-a civilă în dosarele nr. 18.128/3/2015, nr. 24.219/3/2015, nr. 5.208/3/2015, nr. 17.586/3/2015 și nr. 17.745/3/2015 și constată că dispozițiile art. 35 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 9 februarie 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 50

din 16 februarie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 504 raportat la art. 243 din Codul de procedură penală

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 504 raportat la art. 243 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Amar-Fulger Pandele în Dosarul nr. 4.766/740/2014 al Judecătoriai Alexandria, care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.075 D/2015.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca inadmisibilă. Se apreciază că, pe de o parte, autorul excepției solicită modificarea textelor de lege invocate, iar, pe de altă parte, că textul invocat nu are legătură cu cauza. Se arată că limita maximă a pedepsei prevăzute de lege pentru fapta reținută în sarcina autorului excepției este mai mare de 7 ani, motiv pentru care acesta nu se regăsește în ipoteza textului criticat.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin încheierea din 17 decembrie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 4.766/740/2014, **Judecătoria Alexandria a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 504 raportat la art. 243 din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Amar-Fulger Pandele într-o cauză având ca obiect stabilirea vinovăției autorului excepției sub aspectul săvârșirii a două infracțiuni de complicitate la tâlhărie calificată și a infracțiunii de tâlhărie calificată.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se solicită modificarea textelor criticate, în sensul precizării în cuprinsul lor a faptului că reținerea și arestarea preventivă nu pot fi dispuse față de inculpatul minor cercetat pentru săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de cel mult 7 ani. Se arată că, potrivit art. 114 din Codul penal, față de inculpații minori pot fi dispuse numai măsuri educative, a căror punere în executare are loc după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare.

6. **Judecătoria Alexandria** opinează că excepția de neconstituționalitate este întemeiată doar din punctul de vedere al aplicării prevederilor art. 114 alin. (2) lit. b) din Codul penal, în sensul că nu se poate dispune reținerea sau arestarea preventivă față de inculpatul minor care a săvârșit o infracțiune pentru care legea prevede pedeapsa închisorii sub 7 ani. Se observă că regimul răspunderii penale a minorului are un caracter specific, regula fiind dispunerea unei măsuri educative

neprivative de libertate, iar excepția, dispunerea unei măsuri educative privative de libertate. Aceasta din urmă poate fi dispusă doar în situația în care minorul a mai săvârșit o infracțiune pentru care i-a fost aplicată o măsură educativă care a fost executată sau este în curs de executare, iar legea prevede, pentru fapta săvârșită, pedeapsa închisorii de 7 ani sau mai mare sau detențiunea pe viață. Se observă că, așa fiind, *per a contrario*, măsura arestării preventive nu poate fi luată față de infractorul minor în cursul urmăririi penale, al camerei preliminară sau al judecătii. Se propune completarea prevederilor art. 243 din Codul de procedură penală cu un nou alineat, care să prevadă că reținerea și arestarea preventivă nu pot fi dispuse față de inculpatul minor cercetat pentru o infracțiune pedepsită de lege cu pedeapsa închisorii de cel mult 7 ani.

7. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

8. **Avocatul Poporului** apreciază că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă. Se arată, în acest sens, că argumentele aduse în susținerea excepției constau în compararea mai multor dispoziții penale și procesual penale între ele, fără indicarea normelor constituționale pretins încălcate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, punctul de vedere al Avocatului Poporului, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 504 și art. 243 din Codul de procedură penală, care au următorul cuprins:

— Art. 243: „(1) *Față de suspectul și inculpatul minor se pot dispune măsuri preventive potrivit dispozițiilor prevăzute în secțiunile 1—7 din prezentul capitol, cu derogările și completările prevăzute în prezentul articol.*

(2) *Reținerea și arestarea preventivă pot fi dispuse și față de un inculpat minor, în mod excepțional, numai dacă efectele pe care privarea de libertate le-ar avea asupra personalității și dezvoltării acestuia nu sunt disproporționate față de scopul urmărit prin luarea măsurii.*

(3) *La stabilirea duratei pentru care se ia măsura arestării preventive se are în vedere vârsta inculpatului de la data când se dispune asupra luării, prelungirii sau menținerii acestei măsuri.*

(4) *Când s-a dispus reținerea sau arestarea preventivă a unui minor, încunoștințarea prevăzută la art. 210 și 228 se face, în mod obligatoriu, și către reprezentantul legal al acestuia sau, după caz, către persoana în îngrijirea ori supravegherea căreia se află minorul.”;*

— Art. 504: „Urmărirea și judecarea infracțiunilor săvârșite de minori, precum și punerea în executare a hotărârilor privitoare la aceștia se fac potrivit procedurii obișnuite, cu completările și derogările prevăzute în prezentul capitol și în secțiunea a 8-a a cap. I din titlul V al părții generale.”

12. Curtea observă că autorul excepției de neconstituționalitate nu invocă în mod formal în susținerea acesteia un text constituțional pretins încălcat. Cu privire la acest aspect, Curtea constată că, prin Decizia nr. 1.313 din 4 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 12 din 6 ianuarie 2012, a reținut că motivarea excepției de neconstituționalitate poate fi făcută nu numai prin indicarea expresă a normei constituționale, ci și prin indicarea principiului constituțional pretins încălcat. În consecință, Curtea reține că autorul excepției, astfel cum rezultă din motivarea acesteia, a invocat neconstituționalitatea dispozițiilor legale citate în raport cu prevederile art. 23 și art. 53 din Constituție, referitoare la libertatea individuală și, respectiv, la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, în ceea ce privește arestarea preventivă, reglementată la art. 223—240 din Codul de procedură penală, Curtea constată că aceasta, fiind o măsură preventivă, poate fi dispusă înaintea judecării definitive a cauzelor penale, în scopul realizării instrucției penale. Astfel, potrivit art. 223 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură penală, măsura arestării preventive poate fi luată de către judecătorul de drepturi și libertăți, în cursul urmăririi penale, de către judecătorul de cameră preliminară, în procedura de cameră preliminară, sau de către instanța de judecată în fața căreia se află cauza, în cursul judecării.

14. Conform art. 223 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură penală, arestarea preventivă poate fi dispusă atunci când inculpatul a fugit ori s-a ascuns, în scopul de a se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată, ori a făcut pregătiri de orice natură pentru astfel de acte; când inculpatul încearcă să influențeze un alt participant la comiterea infracțiunii, un martor ori un expert sau să distrugă, să altereze, să ascundă ori să sustragă mijloace materiale de probă sau să determine o altă persoană să aibă un astfel de comportament; când inculpatul exercită presiuni asupra persoanei vătămate sau încearcă să realizeze o înțelegere frauduloasă cu aceasta; precum și atunci când există suspiciunea rezonabilă că, după punerea în mișcare a acțiunii penale împotriva sa, inculpatul a săvârșit cu intenție o nouă infracțiune sau pregătește săvârșirea unei noi infracțiuni. De asemenea, potrivit art. 223 alin. (2) din Codul de procedură penală, măsura arestării preventive a inculpatului poate fi luată și dacă din probe rezultă suspiciunea rezonabilă că acesta a săvârșit o infracțiune intenționată contra vieții, o infracțiune prin care s-a cauzat vătămarea corporală sau moartea unei persoane, o infracțiune contra securității naționale prevăzută de Codul penal și alte legi speciale, o infracțiune de trafic de stupefiante, trafic de arme, trafic de persoane, acte de terorism, spălare a banilor, falsificare de monede ori alte valori, șantaj, viol, lipsire de libertate, evaziune fiscală, ultraj, ultraj judiciar, o infracțiune de corupție, o infracțiune săvârșită prin mijloace de comunicare electronică sau o altă infracțiune pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 5 ani ori mai mare și, pe baza evaluării gravității faptei, a modului și a circumstanțelor de comitere a acesteia, a anturajului și a mediului din care acesta provine, a antecedentelor penale și a altor împrejurări privitoare la persoana acestuia, se constată că privarea sa de libertate este necesară pentru înlăturarea unei stări de pericol pentru ordinea publică.

15. Astfel, scopul arestului preventiv este acela al realizării instrucției penale, prin prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de către suspect sau inculpat, prevenirea sustragerii acestuia de la urmărirea penală sau de la judecată, prevenirea distrugerii sau a ascunderii probelor, a influențării martorilor etc.

16. Așa fiind, art. 243 din Codul de procedură penală nu prevede, cu privire la aplicarea măsurii arestului preventiv față

de minori, condiții speciale referitoare la infracțiunile săvârșite, cum ar fi cele cu privire la limitele maxime ale pedepselor, arătând doar că reținerea și arestarea preventivă pot fi dispuse și față de un inculpat minor, în mod excepțional, numai dacă efectele pe care privarea de libertate le-ar avea asupra personalității și dezvoltării acestuia nu sunt disproporționate față de scopul urmărit prin luarea măsurii.

17. Prin urmare, în condițiile asigurării proporționalității între efectele pe care această măsură le poate avea asupra personalității și dezvoltării minorului și scopul urmărit, arestarea preventivă poate fi dispusă față de infractorul minor ori de câte ori organele de urmărire penală sau instanța de judecată consideră că este nevoie.

18. Acest aspect, al necondiționării dispunerii arestului preventiv în cazul minorilor de îndeplinirea altor condiții decât cea prevăzută la art. 243 din Codul de procedură penală, apare ca fiind justificat în raport cu finalitatea urmărită prin aplicarea arestării preventive, aceea a realizării instrucției penale.

19. Cu privire la măsurile educative ce pot fi dispuse în cazul infractorilor minori, Curtea reține că dispozițiile art. 114 alin. (1) din Codul penal instituie regula conform căreia față de minorul care, la data săvârșirii infracțiunii, avea vârsta cuprinsă între 14 și 18 ani se ia o măsură educativă neprivativă de libertate. De la această regulă, dispozițiile alin. (2) ale aceluiași art. 114 din Codul penal reglementează două excepții, prevăzând că față de infractorul minor pot fi luate măsuri educative privative de libertate în următoarele cazuri: dacă a mai săvârșit o infracțiune, pentru care i s-a aplicat o măsură educativă ce a fost executată ori a cărei executare a început înainte de comiterea infracțiunii pentru care este judecat; și atunci când pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită este închisoarea de 7 ani sau mai mare ori detențiunea pe viață.

20. Măsurile educative neprivative de libertate ce pot fi luate față de infractori minori sunt, conform art. 115 alin. (1) pct. 1 din Codul penal, stagiul de formare civică, supravegherea, consemnarea la sfârșit de săptămână și asistarea zilnică. Măsurile educative privative de libertate care pot fi luate față de minori sunt, potrivit art. 115 alin. (1) pct. 1 din Codul penal, internarea într-un centru educativ și internarea într-un centru de detenție.

21. Măsurile educative, privative sau neprivative de libertate, anterior arătate, sunt dispuse de către instanța de judecată în **scopul tragerii la răspundere penală** a minorului care a săvârșit infracțiuni.

22. Din analiza regimului juridic al răspunderii penale a minorilor, Curtea constată că, în privința infractorilor minori care nu au mai săvârșit infracțiuni pot fi dispuse măsuri educative privative de libertate doar în cazul săvârșirii de către aceștia a unor infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 7 ani sau mai mare ori detențiunea pe viață. Acest ultim aspect nu implică, însă, în mod obligatoriu, condiționarea aplicării măsurii arestului preventiv în cazul minorilor de îndeplinirea aceleiași condiții a săvârșirii unei infracțiuni pedepsite de legea penală cu închisoarea de cel puțin 7 ani sau cu detențiunea pe viață. Aceasta, întrucât **măsura arestului preventiv are un rol specific, diferit de cel al măsurilor educative.**

23. Prin urmare, în timp ce măsura arestului preventiv poate fi luată în timpul urmăririi penale, de către judecătorul de drepturi și libertăți, în cursul procedurii camerei preliminare ori a judecării, de către judecătorul de cameră preliminară sau de către instanța de judecată, măsurile educative sunt dispuse de instanța de judecată în urma constatării săvârșirii de către minor a unei infracțiuni. Astfel, măsura arestului preventiv are ca scop realizarea instrucției penale, în timp ce măsurile educative sunt dispuse în scopul tragerii la răspundere penală a minorilor care săvârșesc infracțiuni.

24. Așa fiind, Curtea constată că **măsurile analizate fac parte din categorii diferite și au finalități diferite, neexistând rațiuni pentru care condițiile în care acestea pot fi dispuse să fie identice.**

25. Având în vedere aceste considerente, Curtea reține că textele criticate sunt de natură a **restrânge exercițiul libertății individuale**, drept fundamental prevăzut la art. 23 din Constituție, **în cazul minorilor** care săvârșesc fapte prevăzute în legea penală, însă **această restrângere** a exercițiului dreptului anterior referit **respectă exigențele dispozițiilor art. 53 din Constituție**. Astfel, restrângerea este prevăzută prin lege, respectiv prin dispozițiile art. 504 din Codul de procedură

penală, și are ca scop realizarea instrucției penale. Totodată, restrângerea exercițiului libertății individuale prin textul criticat este necesară într-o societate democratică, se aplică în mod nediscriminatoriu tuturor minorilor care săvârșesc fapte prevăzute de legea penală, în cazul îndeplinirii condițiilor legale prevăzute la art. 223 și art. 243 din Codul de procedură penală, și nu aduce atingere esenței dreptului fundamental analizat.

26. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi*,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Amar-Fulger Pandele în Dosarul nr. 4.766/740/2014 al Judecătorei Alexandria și constată că dispozițiile art. 504 raportat la art. 243 din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Decizia se comunică Judecătorei Alexandria și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința din data de 16 februarie 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

* Cu opinia concurentă a doamnei judecător Mona-Maria Pivniceru.

OPINIE CONCURRENTĂ

În acord cu soluția adoptată — cu unanimitate de voturi — prin Decizia nr. 50 din 16 februarie 2016, considerăm că excepția de neconstituționalitate formulată este neîntemeiată, însă apreciem că dispozițiile art. 53 din Constituție invocate în susținerea acesteia nu erau incidente *ratione materiae* în cauză.

Jurisprudența Curții Constituționale face diferența între drepturi absolute (de exemplu, dreptul la viață și la integritate fizică și psihică) și relative, care pot fi limitate cu respectarea unor anumite condiții (Decizia nr. 356 din 25 iunie 2014¹). Prin natura sa, un astfel de drept relativ poate fi configurat normativ de legiuitorul infraconstituțional, iar dacă prin însuși textul Constituției se reglementează în mod exhaustiv limitele dreptului, nu se pot accepta alte limite/condiționări de natură legală. Așadar, în funcție de criteriul reglementării în Constituție, distingem între două ipoteze, respectiv între drepturi relative cu privire la care textul Constituției nu prevede limitări/condiționări și drepturi relative cu privire la care Constituția prevede expres care sunt limitele lor. Această clasificare are consecințe în ceea ce privește marja de apreciere a legiuitorului în stabilirea/reglementarea limitelor/condiționărilor ce definesc dreptul/libertatea fundamentală.

Libertatea individuală, astfel cum s-a arătat în jurisprudența Curții Constituționale, nu este un drept absolut, ci unul relativ. Limitele libertății individuale sunt menționate expres chiar prin textul Constituției, respectiv prin dispozițiile art. 23 alin. (2)—(12) din Constituție. Astfel, sub aspectul măsurilor preventive care afectează libertatea persoanei, mai exact a celor privative de libertate, textul art. 23 alin. (2) din Constituție menționează reținerea și arestarea unei persoane; este de observat că, în ceea ce privește arestarea, textul constituțional nu o limitează numai la arestul

efectuat într-un loc de deținere (arest preventiv), ci se referă la aceasta într-un sens larg, astfel încât legiuitorul poate adapta și dimensiona această instituție după nevoile societății (arestul la domiciliu). Reguli constituționale restrictive sunt numai cu privire la reținere și arestul preventiv, iar în privința altor forme de arest revine legiuitorului competența de a structura configurația lor normativă având ca standard maximal, din punct de vedere al ingerinței, reglementările constituționale referitoare la arestul preventiv. În continuare, se observă că libertatea individuală poate fi limitată în ipoteza rămânerii definitive a hotărârii judecătorești de condamnare, caz în care se aplică o sancțiune privativă de libertate de natură penală [a se vedea art. 23 alin. (11)—(13) din Constituție]. În consecință, se constată că textul art. 23 alin. (2) și (11)—(13) din Constituție menționează expres cazurile și condițiile în care poate fi limitată libertatea individuală, fără a fi necesar să se apeleze la alte text constituționale care să justifice limitarea dreptului.

Totuși, Curtea, în analiza sa, s-a oprit asupra art. 53 din Constituție, justificând prin prisma acestui text „restrângerea exercițiului” dreptului la libertate individuală. Apreciam că acest text constituțional nu era incident în cauză.

Art. 53 din Constituție reglementează, într-adevăr, posibilitatea restrângerii exercițiului unui drept/libertăți fundamentale, dar pentru ca legiuitorul să apeleze la o asemenea restrângere, nu va avea în vedere configurarea normativă a aceluși drept sau libertăți fundamentale, ci **diminuarea plenitudinii exercițiului dreptului/libertății fundamentale** astfel cum acesta este configurat din punct de vedere constituțional și, implicit, legislativ, ca răspuns la o situație care se abate de la exercițiul firesc al dreptului.

¹) Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 691 din 22 septembrie 2014, paragraful 33.

Cu alte cuvinte, configurarea dreptului vizează stabilirea conținutului său normativ atât prin reglementarea pozitivă a dreptului — prin indicarea a ceea ce este circumscris conținutului său, cât și prin reglementarea negativă a dreptului — prin indicarea limitelor/condiționărilor care se impun. Pentru a stabili dacă limitele/condiționările impuse în reglementarea dreptului lezează substanța acestuia, Curtea trebuie să efectueze un test de proporționalitate distinct de art. 53 din Constituție pentru a verifica dacă limitele astfel stabilite ale dreptului sunt sau nu structurate în mod constituțional, respectiv în acord cu natura și substanța dreptului.

Restrângerea exercițiului dreptului la care face referire art. 53 din Constituție nu vizează definirea conținutului normativ al dreptului, ci faptul că persoana nu se poate folosi/este privată de beneficiul deplin al dreptului/libertății fundamentale în situațiile prevăzute prin art. 53 alin. (1) din Constituție. Aceste situații sunt strict determinate prin norma constituțională și reflectă, în mod evident, **abateri de la cursul firesc al exercițiului drepturilor/libertăților fundamentale**. Or, se poate lesne observa că, în ipoteza îmbrățișată prin decizia Curții Constituționale, orice măsură preventivă se constituie într-o restrângere a exercițiului dreptului la libertate individuală, acestea fiind *eo ipso* necesare realizării instrucției penale, mai precis activității de cercetare a cauzelor penale; în schimb, condamnarea, care reprezintă finalul instrucției penale, și privarea de libertate astfel realizată nu se mai încadrează în noțiunea de instrucție penală. Într-o atare situație măsurile preventive intră în sfera de reglementare a art. 53 din Constituție, iar privarea de libertate realizată prin condamnare ar intra în sfera de reglementare a art. 23 alin. (11)—(13) din Constituție? Este cumva aplicată, din punct de vedere normativ, o dublă măsură în evaluarea privării de libertate ca efect al unei măsuri preventive sau al condamnării? În acest context, se constată că temeiul constituțional al limitării dreptului fundamental la libertate individuală trebuie să fie unul identic, circumscris unei situații comune/obișnuite în viața statului, astfel încât raportat la măsurile preventive acest temei nu poate fi reprezentat decât de art. 23 din Constituție, și nu art. 53.

În mod evident, privarea de libertate este **măsura și limita libertății individuale**, reglementarea sa fiind inerentă exercitării prerogativelor statului în materie legislativă, în sensul că un stat de drept trebuie să dispună de un mecanism normativ apt care să definească, astfel cum am arătat, atât aspectul pozitiv, cât și cel negativ al dreptului. Astfel, art. 53 din Constituție vizează numai ipoteza în care legiuitorul trebuie să răspundă prompt și energic din punct de vedere normativ la o situație care prin natura sa impune o îndepărtare de la exercițiul firesc al dreptului. Caracterul temporar al restrângerii nu este dat de faptul că legiuitorul stabilește un element temporal ce se subsumează conținutului dreptului (stabilirea unui termen de prescripție, a unui termen de decădere, a duratei măsurii preventive a unei norme de incriminare), ci are în vedere faptul că restrângerea dreptului/libertății fundamentale subzistă din punct de vedere normativ atât timp cât situația de fapt/drept care

a generat-o se menține. Așadar, restrângerea exercițiului unui drept/libertăți fundamentale apare ca o reacție la o situație de fapt/drept care, în sine, impune o măsură normativă cu caracter excepțional pe toată durata sa.

Folosirea noțiunii de „proporțională” în chiar cuprinsul art. 53 alin. (2) din Constituție nu înseamnă că ori de câte ori o reglementare legală cuprinde limite/condiționări ale unui drept/libertăți fundamentale în mod automat trebuie reținută aplicabilitatea art. 53 din Constituție pentru a efectua testul de proporționalitate. Așa cum am arătat, proporționalitatea este inerentă oricărei intervenții etatice ce vizează reglementarea unui aspect unui drept/libertăți fundamentale, astfel încât evaluarea acesteia trebuie realizată independent de art. 53 din Constituție, text care vizează situații excepționale. Doar în cazul în care ne aflăm în fața unei situații excepționale care a impus restrângerea exercițiului dreptului/libertății fundamentale urmează a se evalua proporționalitatea restrângerii prin prisma art. 53 din Constituție.

Apreciem că în speță trebuia analizat dacă limitările aduse în privința libertății individuale a minorului prin aplicarea art. 49 alin. (1) coroborat cu art. 23 alin. (1) și (2) din Constituție sunt proporționale cu conținutul normativ pozitiv al dreptului, cu alte cuvinte dacă regimul special de protecție de care se bucură minorul se referă și la libertatea individuală a acestuia și, în cazul unui răspuns afirmativ, dacă reglementarea în privința minorului a măsurii arestului preventiv (aspectul negativ al dreptului) este proporțională cu conținutul substanțial al libertății individuale (aspectul pozitiv al dreptului). În consecință, Curtea trebuia să stabilească dacă măsura criticată se referă la un drept/libertate fundamentală, dacă reprezintă o ingerință în privința acesteia, dacă urmărește un scop legitim și dacă este adecvată, necesară și respectă un just echilibru între interesul public și cel privat. Astfel, se constată că măsura legislativă criticată vizează libertatea individuală a minorului [art. 49 alin. (1) coroborat cu art. 23 alin. (1)], reprezintă o ingerință în privința libertății individuale a minorului [art. 49 alin. (1) coroborat cu art. 23 alin. (2)], urmărește un scop legitim, și anume buna desfășurare a procesului penal, este o măsură adecvată [capabilă în sine să ducă la îndeplinirea scopului urmărit], necesară [condițiile care trebuie întrunite pentru luarea acesteia demonstrează faptul că se ia în ultimă instanță — art. 243 alin. (2) din Codul de procedură penală] și păstrează un just echilibru între interesul public referitor la prevenirea săvârșirii de noi fapte de natură penală și cel privat referitor la păstrarea, conservarea și valorizarea ascendentă a libertății individuale.

Având în vedere cele expuse, apreciem că, în speță, nu era incident art. 53 din Constituție și că testul de proporționalitate trebuia efectuat în interiorul dreptului pentru a evalua dacă limita stabilită dreptului la libertate individuală a minorului este proporțională cu conținutul constituțional al art. 49 alin. (1) coroborat cu art. 23 alin. (1). Prin urmare, excepția de neconstituționalitate trebuia respinsă ca neîntemeiată prin raportare numai la dispozițiile art. 49 alin. (1) coroborate cu cele ale art. 23 alin. (1) și (2) din Constituție, iar cu privire la art. 53 din Constituție trebuia constatată lipsa sa de incidență în cauză.

Judecător,

prof. univ. dr. **Mona-Maria Pivniceru**

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

ORDIN

**pentru publicarea Programului de cooperare în domeniile educației, culturii
și în alte domenii conexe între Guvernul României și Guvernul Republicii Arabe Egipt,
semnat la București la 25 martie 2016**

În baza art. 28 alin. (2) din Legea nr. 590/2003 privind tratatele,
în temeiul cu art. 5 alin. (7) din Hotărârea Guvernului nr. 8/ 2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor
Externe, cu modificările și completările ulterioare,
având în vedere că tratatul de mai jos a intrat în vigoare la data semnării, în conformitate cu prevederile sale,

ministrul afacerilor externe emite prezentul ordin.

Articol unic. — Se publică în Monitorul Oficial al României, și în alte domenii conexe între Guvernul României și Guvernul
Partea I, Programul de cooperare în domeniile educației, culturii Republicii Arabe Egipt, semnat la București la 25 martie 2016.

p. Ministrul afacerilor externe,
Daniela Anda Grigore Gîțman,
secretar de stat

București, 18 aprilie 2016.
Nr. 648.

PROGRAM DE COOPERARE

în domeniile educației, culturii și în alte domenii conexe între Guvernul României și Guvernul Republicii Arabe Egipt

Guvernul României și Guvernul Republicii Arabe Egipt, denumite în continuare „părți”,
dorind să promoveze relațiile de prietenie și să dezvolte cooperarea dintre cele două state și în conformitate cu articolul 9
al Acordului de cooperare în domeniile învățământului, științei și culturii între Guvernul Republicii Socialiste România și Guvernul
Republicii Arabe Egipt, semnat la Cairo la 25 ianuarie 1978,
au convenit să adopte următorul program:

CAPITOLUL I Educație

ARTICOLUL (1)

Părțile fac schimb de informații și materiale educaționale referitoare la structura, conținutul și organizarea sistemului educațional din statele lor, precum și de planuri de învățământ și programe analitice, manuale școlare, material documentar și publicații având ca tematică procesul educațional.

ARTICOLUL (2)

Părțile fac schimb de opere de artă și desene ale elevilor în scopul cunoașterii talentelor artistice ale copiilor.

CAPITOLUL II Învățământul superior

ARTICOLUL (3)

Părțile fac schimb de informații privind manifestările științifice internaționale din domeniile educației, științei și cercetării, organizate în statele lor, sprijinind, în același timp, participarea propriilor specialiști la manifestările organizate în celălalt stat.

ARTICOLUL (4)

Pe perioada valabilității prezentului program, părțile vor încuraja schimbul de membri ai corpului profesoral al universităților și al altor instituții de învățământ superior, în

scopul susținerii de prelegeri și participării la conferințe și seminare științifice organizate în România și în Republica Arabă Egipt, cu informarea prealabilă a ministerelor cu atribuții în domeniul învățământului superior din cele două state, pe canale diplomatice.

ARTICOLUL (5)

Părțile sprijină contactele directe și înțelegerile dintre universitățile și instituțiile de învățământ superior din statele lor, în vederea dezvoltării legăturilor și a schimbului de informații, și încurajează aplicarea acordurilor de cooperare directă existente între universități.

ARTICOLUL (6)

(1) Părțile încurajează schimburile de lectori pentru a preda cultura română la Universitatea din Cairo sau altă universitate egipteană și cursuri de limba și cultura arabă la Universitatea din București sau altă universitate din România.

(2) Lectorii vor fi încadrați în muncă la universitatea părții primitoare și vor beneficia de asistență medicală și alocație lunară asigurate de partea primitoare, în conformitate cu gradele academice și reglementările interne în vigoare.

(3) Această prevedere va fi pusă în aplicare prin contacte directe și în conformitate cu procedurile interne din cele două state, cu informarea reciprocă a părților, pe canale diplomatice.

ARTICOLUL (7)

(1) Părțile oferă, anual, 10 (zece) burse (licență/masterat/doctorat), în regim de reciprocitate, cu excepția specializărilor reglementate de partea primitoare, în funcție de locurile disponibile în instituțiile de învățământ superior din statul primitor și în conformitate cu legislația în vigoare a celui din urmă.

(2) Studiile se vor efectua în limba arabă sau în limba engleză pentru bursierii români și în limba română pentru bursierii egipteni. Partea egipteană asigură bursierilor care doresc să studieze în limba engleză posibilitatea de a studia limba arabă, pe durata unui an, fără plata taxelor, în paralel cu studiile lor academice. Dacă este necesar, partea română va asigura, fără taxă, un an pregătiitor pentru învățarea limbii române înainte de începerea studiilor academice.

ARTICOLUL (8)

(1) Părțile asigură accesul la toate nivelurile de studiu, pe bază de reciprocitate, în instituțiile de învățământ publice, acreditate în statul primitor, pentru personalul reprezentanțelor oficiale ale celor două state — ambasade, oficii consulare, agenții economice, organizații și organisme internaționale —, precum și pentru membrii de familie ai acestuia.

(2) Calitatea oficială a candidaților din această categorie, cât și îndeplinirea clauzei de reciprocitate se confirmă de către Ministerul Afacerilor Externe de pe teritoriul părții primitoare.

CAPITOLUL III Cercetare științifică

ARTICOLUL (9)

Părțile promovează formele de cooperare directă între organizațiile de cercetare — dezvoltare din cele două state prin realizarea de proiecte de cercetare în domenii de interes comun, precum și alte manifestări științifice complementare (organizarea în comun de seminare și întâlniri științifice) pe baza avantajului reciproc și a legislației în vigoare în cele două state.

CAPITOLUL IV Cultură și artă

SECȚIUNEA 1 Cultură

ARTICOLUL (10)

Părțile încurajează cooperarea directă între bibliotecile lor, prin schimburi de informații, cărți, reviste, microfilme și periodice, în conformitate cu regulile și reglementările în vigoare în fiecare stat.

ARTICOLUL (11)

(1) Părțile sprijină dezvoltarea cooperării între edituri, inclusiv prin schimb de specialiști și traducători.

(2) Partea română invită traducători egipteni la Colocviul traducătorilor de literatură română, organizat la București.

ARTICOLUL (12)

Părțile încurajează participarea la diferite evenimente internaționale din domeniul cărții organizate în fiecare stat. Partea română va participa la Târgul Internațional de Carte de la Cairo, iar partea egipteană va participa la Târgul Internațional de Carte de la București.

ARTICOLUL (13)

Părțile fac schimb de material documentar și informații necesare pregătirii enciclopediilor și a altor lucrări similare, în vederea asigurării unei prezentări corecte a istoriei, culturii și vieții sociale a fiecărui stat.

ARTICOLUL (14)

(1) Părțile încurajează schimbul de artiști și grupuri artistice, inclusiv amatori.

(2) Detaliile acestor schimburi vor fi stabilite la nivelul instituțiilor competente din cele două state, pe cale diplomatică.

ARTICOLUL (15)

Părțile încurajează organizarea de activități culturale și artistice și participarea de persoane și grupuri la manifestările culturale și festivalurile internaționale organizate în cele două state.

ARTICOLUL (16)

Părțile sprijină cooperarea în domeniul cinematografiei prin derularea de programe, festivaluri de film, coproduții, cât și prin schimburi de experiență, de schimburi de film între arhivele naționale de film, precum și prin organizarea și participarea anuală, pe bază de reciprocitate, la gale de film.

ARTICOLUL (17)

Părțile încurajează schimbul de expoziții de arte frumoase, artizanat și fotografie. Expozițiile pot fi însoțite de 1 (un) curator, pentru o perioadă ce nu poate depăși 10 (zece) zile.

ARTICOLUL (18)

(1) Părțile vor face schimburi de vizite la nivelul ministerelor pentru a promova dialogul și implementarea programelor de schimburi între acestea.

(2) Părțile vor încuraja vizitele reciproce ale celor care realizează politici în domeniul cultural și artistic, ale managerilor și reprezentanților instituțiilor guvernamentale culturale reprezentative și ale altor organizații pentru a realiza schimburi de experiență.

SECȚIUNEA a 2-a

Patrimoniu cultural

ARTICOLUL (19)

(1) Părțile încurajează cooperarea directă dintre instituțiile specializate în realizarea unor programe comune de cercetare a monumentelor rupestre paleocreștine, originilor monahismului și artei copte.

(2) Părțile încurajează organizarea, în colaborare cu marile muzee din Republica Arabă Egipt, de expoziții pe diverse tematici, ca, de exemplu, „Vestigii antice din Egipt” sau „Arta coptă”.

(3) Detaliile vor fi stabilite pe canale diplomatice, în conformitate cu legile și reglementările aplicabile în acest domeniu în cele două state.

ARTICOLUL (20)

Părțile sprijină cooperarea directă dintre muzeele și galeriile de artă din cele două state, prin schimbul de material bibliografic, reviste, cataloage și expoziții ale colecțiilor lor, cu scopul îmbunătățirii cunoștințelor de arheologie și al creșterii interesului față de acest domeniu.

ARTICOLUL (21)

Părțile facilitează schimbul de specialiști din domeniul istoriei artei, arheologiei, restaurării și conservării monumentelor, siturilor arheologice și bunurilor culturale, precum și de specialiști în domeniul muzeelor. Părțile fac schimb anual de 1 (un) specialist în aceste domenii, pentru o vizită ce nu va depăși 14 (paisprezece) zile. Partea care solicită vizita își asumă toate cheltuielile legate de aceasta.

ARTICOLUL (22)

Părțile convin să realizeze expoziții de bunuri culturale selectate, pentru perioade stabilite în conformitate cu înțelegerile speciale cu sectorul muzeelor din cadrul Ministerului Antichităților.

ARTICOLUL (23)

Părțile încurajează participarea la simpozioane, conferințe și cursuri de pregătire, prin schimbul de delegații culturale compuse din experți în săpături arheologice și restaurare.

ARTICOLUL (24)

Părțile fac schimb de regulamente și legi aplicabile în ambele state în domeniile arheologiei, restaurării, conservării și protecției.

ARTICOLUL (25)

Părțile încurajează cooperarea directă, pe canale adecvate, pentru pregătirea de programe comune de cercetare a patrimoniului cultural din Republica Arabă Egipt.

ARTICOLUL (26)

(1) Părțile încurajează organizarea de expoziții care să illustreze cultura și civilizația egipteană.

(2) Detaliile se stabilesc pe cale diplomatică în conformitate cu legile și regulamentele aplicabile în ambele state.

ARTICOLUL (27)

Părțile vor coopera pe baza convențiilor internaționale pentru prevenirea importului, exportului și transferului de bunuri culturale care au fost scoase în mod ilicit de pe teritoriul unui stat și aduse pe teritoriul celuilalt, precum și pentru recuperarea și protejarea corespunzătoare a bunurilor culturale până la returnarea lor în țara de origine.

SECȚIUNEA a 3-a

Cooperarea între biblioteci**A. În domeniul bibliotecilor**

ARTICOLUL (28)

(1) Părțile convin ca Biblioteca Națională a României și Biblioteca și Arhivele Naționale din Egipt să coopereze prin schimbul de publicații și experiență în domeniile conservării, restaurării și digitalizării moștenirii culturale naționale și să colaboreze în organizarea de cursuri profesionale, ateliere de lucru, seminare și conferințe internaționale specializate în cercetare comună, în domeniile științific și cultural.

(2) Părțile încurajează semnarea unui Acord-cadru de cooperare și Biblioteca Națională a României între Biblioteca și Arhivele Naționale din Egipt.

ARTICOLUL (29)

Părțile încurajează cooperarea dintre Biblioteca Națională a României și Biblioteca Alexandrină din Republica Arabă Egipt în domeniul biblioteconomiei și informării.

B. În domeniul arhivelor

ARTICOLUL (30)

(1) Părțile convin ca Arhivele Naționale ale României și Biblioteca și Arhivele Naționale din Egipt să coopereze la realizarea schimbului de publicații și experiență în domeniile conservării, restaurării și digitalizării patrimoniului lor național, precum și să colaboreze la organizarea de cursuri de pregătire, ateliere de lucru, seminare și conferințe internaționale specializate în cercetare comună, în domeniile științific și cultural.

(2) Părțile convin ca Ministerul Afacerilor Interne, prin Arhivele Naționale ale României, și Biblioteca și Arhivele Naționale din Egipt să semneze un Memorandum de cooperare.

CAPITOLUL V

Informație și mass-media

ARTICOLUL (31)

Părțile încurajează schimbul de programe de radio, televiziune și știri, care să reflecte diferite aspecte ale vieții din cele două state.

ARTICOLUL (32)

Părțile încurajează schimbul de materiale mass-media și de televiziune pe bază comercială și necomercială, în conformitate cu înțelegerile anterioare dintre părți.

ARTICOLUL (33)

(1) Programele care sunt supuse schimburilor comerciale sau necomerciale sunt cuprinse în una din categoriile următoare:

a) programe libere de drepturi pentru partea primitoare de programe de știri;

b) programe ale căror drepturi vor fi clarificate: documentare, programe muzicale și de divertisment, filme, seriale și programe pentru copii;

c) programe ale căror drepturi vor fi cumpărate: evenimente sportive speciale, cu posibile costuri suplimentare pentru drepturi exclusive, care vor fi negociate cu partea trimitătoare.

(2) Părțile iau în considerare posibilitatea de a face programe în coproducție, pe teme de interes comun.

(3) Condițiile specifice de coproducție ale programelor vor fi stabilite prin contracte separate.

ARTICOLUL (34)

Părțile încurajează schimbul de experți, informații și cercetători din domeniul radioului și televiziunii.

ARTICOLUL (35)

La cererea sau inițiativa oricăreia dintre părți se efectuează schimburi pe bază necomercială de cataloage cuprinzând informații și date despre programele de televiziune care pot fi schimbate pe bază comercială sau necomercială.

ARTICOLUL (36)

Părțile vor încuraja folosirea oportunităților oferite de aria de acoperire a satelitului egiptean „NileSat”.

ARTICOLUL (37)

Părțile vor încuraja folosirea oportunităților oferite de programele de instruire profesională din cele două state în conformitate cu legislația și reglementările aplicabile din cele două state.

ARTICOLUL (38)

Părțile vor încuraja schimbul de vizite ale experților și ale personalului din domeniul ingineriei radio-tv și de emisie.

ARTICOLUL (39)

Părțile încurajează schimbul de materiale de presă între Agenția Națională de Presă AGERPRES și Agenția de Știri a Orientului Mijlociu (MENA), pentru a stimula cooperarea și înțelegerea în acest domeniu.

CAPITOLUL VI**Tineret**

ARTICOLUL (40)

(1) Părțile încurajează schimburile de tineri în cadrul taberelor internaționale pentru tineret.

(2) Părțile încurajează trimiterea de invitații la seminare și conferințe internaționale pe probleme de tineret care au loc în celălalt stat.

(3) Părțile fac schimb de materiale tipărite, cercetări și studii în domeniul tineretului.

CAPITOLUL VII**Sport**

ARTICOLUL (41)

Părțile sprijină și stimulează schimburile sportive bilaterale. Detaliile acțiunilor comune vor fi stabilite direct de către instituțiile competente.

ARTICOLUL (42)

Părțile fac schimb de informații, publicații și cercetări în domeniul sportului. Detaliile vor fi convenite între autoritățile competente din cele două state.

CAPITOLUL VIII**Turism**

ARTICOLUL (43)

Părțile încurajează schimbul de materiale turistice de prezentare, informații și statistici.

ARTICOLUL (44)

Părțile încurajează participarea la evenimente turistice și culturale din cele două state.

ARTICOLUL (45)

Părțile încurajează cooperarea în domeniul turismului în scopuri terapeutice și balneoclimaterice.

CAPITOLUL IX**Sănătate**

ARTICOLUL (46)

Părțile vor încuraja cooperarea în domeniul sănătății și al științelor medicale prin inițierea de negocieri pentru un nou memorandum de înțelegere între ministerele de resort din cele două state.

CAPITOLUL X
Prevederi generale

ARTICOLUL (47)

Prevederile prezentului program nu sunt restrictive și nu împiedică realizarea altor activități și schimburi solicitate de către partea interesată, fie pe cheltuiuala sa, fie în conformitate cu prevederile prezentului program și cu respectarea legislației în vigoare. Detaliile vor fi convenite pe canale diplomatice, cu informarea prealabilă a ministerelor de resort de pe teritoriul celor două state.

ARTICOLUL (48)

(1) În vederea aplicării în cele mai bune condiții a prevederilor prezentului program, invitațiile la diferitele activități vor fi trimise de către organizatori direct celor interesați, cu cel puțin 2 (două) luni anterior demarării acțiunilor, împreună cu termenii și condițiile de participare.

(2) Data sosirii participanților, precum și mijloacele de transport vor fi comunicate atât organizatorilor, cât și autorităților de resort din cele două state, cu cel puțin 2 (două) săptămâni înainte de începerea activităților.

(3) Părțile se vor informa reciproc în legătură cu sosirea participanților prin ambasada statului părții trimitătoare.

ARTICOLUL (49)

(1) Dosarele complete ale candidaților la burse vor fi trimise celeilalte părți până la sfârșitul lunii aprilie a fiecărui an.

(2) Numele candidaților admiși la studii vor fi comunicate anual celeilalte părți până la 15 iulie.

ARTICOLUL (50)

Partea primitoare va lua în considerare domeniile de studiu stabilite de către partea trimitătoare, în ceea ce privește candidații la bursă, cu excepția specializărilor reglementate în statul primitor. Schimbarea domeniului de studiu se va face cu prealabila consultare dintre părți.

ARTICOLUL (51)

(1) Partea care trimite o delegație va comunica părții primitoare, cu cel puțin 2 (două) luni înainte de plecare, curriculum vitae, programul vizitei, subiectele conferințelor propuse a fi susținute, limbile de circulație internațională vorbite de delegați, precum și orice alte informații utile.

(2) După acceptarea de către partea primitoare, partea trimitătoare va confirma data și ora sosirii delegației cu cel puțin 2 (două) săptămâni înainte de începerea programului.

ARTICOLUL (52)

Părțile își vor transmite reciproc, cu cel puțin 3 (trei) luni înaintea deschiderii expozițiilor sau organizării spectacolelor, materialul documentar, informațiile, datele tehnice ale expozițiilor și datele referitoare la grupurile artistice. Expozițiile se vor trimite cu cel puțin 2 (două) săptămâni înaintea vernisajului.

ARTICOLUL (53)

Materialele documentare, publicațiile și filmele ce fac obiectul schimburilor vor fi tipărite, traduse sau însoțite de o listă de titluri, fiecare în limba statului primitor sau în limbile engleză sau franceză, la alegerea părții trimitătoare.

ARTICOLUL (54)

Cu respectarea reglementărilor în vigoare în statul primitor, părțile vor permite accesul în arhive și biblioteci, muzee și instituții de educație, culturale sau științifice, în vederea realizării programului convenit.

ARTICOLUL (55)

Părțile se vor informa reciproc, anual, asupra manifestărilor cu participare internațională din domeniile culturii, educației și științei, cum ar fi conferințe, simpozioane, seminare, expoziții și festivaluri, în vederea participării reciproce.

Notificarea va fi transmisă în timp util înainte de începerea evenimentului avut în vedere.

ARTICOLUL (56)

Părțile vor lua măsurile necesare pentru a facilita procesarea cât mai rapidă a solicitărilor de vize și pentru a asigura emiterea de vize în acord cu legislația în vigoare în statele părți, pentru artiști, grupuri artistice și amatori care participă la activități culturale în cele două state, în cadrul prezentului program de cooperare.

CAPITOLUL XI
Prevederi financiare

ARTICOLUL (57)

Detaliile privind schimburile de vizite pe termen scurt vor fi convenite de comun acord între instituțiile competente din cele două state, de la caz la caz, în conformitate cu legislația în vigoare în statul primitor.

ARTICOLUL (58)

În domeniul televiziunii și radioului, vizitele sau schimburile de specialiști vor fi convenite de fiecare parte, potrivit posibilităților și resurselor umane și financiare disponibile. Serviciile vor fi negociate separat, de la caz la caz.

ARTICOLUL (59)

Pentru vizitele ce implică perioade mai lungi de 1 (una) lună, părțile vor conveni asupra condițiilor financiare pentru fiecare caz în parte.

ARTICOLUL (60)

Cheltuielile privind bursele se acoperă după cum urmează:

(1) Partea trimițătoare va suporta cheltuielile de transport până la locul de studiu și retur.

(2) Partea primitoare asigură:

a) plata lunară a burselor de la art. 7, în conformitate cu legislația în vigoare. Partea primitoare va informa partea trimițătoare, pe canale diplomatice, până la începutul lunii ianuarie a fiecărui an, despre cuantumul bursei lunare oferite beneficiarilor;

b) proces de învățământ gratuit și scutirea de la plata taxei de înscriere în universitățile de stat, conform legislației în vigoare;

c) cazare adecvată gratuită în cămine studențești, conform legislației naționale în vigoare.

d) acces la cantinele studențești și transport local subvenționat, conform legislației naționale în vigoare.

ARTICOLUL (61)

Cheltuielile legate de schimbul de expoziții vor fi acoperite după cum urmează:

a) Partea trimițătoare acoperă costul transportului internațional tur—retur între capitalele sau porturile celor două state, după caz, și costurile de asigurare;

b) Partea primitoare suportă cheltuielile implicând instalarea, montarea și organizarea, publicitatea, tipărirea afișelor, cataloagelor și invitațiilor, închirierea sălilor de expoziție, vămuirea exponatelor;

c) Partea primitoare suportă cheltuielile de transport intern și de depozitare;

d) Partea primitoare asigură securitatea expozițiilor pe propriul teritoriu. În cazul în care se impune, partea primitoare va procura și furniza părții trimițătoare documentele privitoare la

pagubele cauzate exponatelor, spre a permite părții trimițătoare solicitarea și încasarea despăgubirilor la care este îndreptățită, de la compania asiguratoare. Cheltuielile pentru pregătirea acestor documente vor fi acoperite de către partea primitoare. Orice operațiune de restaurare a exponatelor deteriorate va fi efectuată numai cu consimțământul scris al părții trimițătoare;

e) Cheltuielile implicate de prezența unui responsabil sau expert vor fi suportate după cum urmează:

— Partea trimițătoare asigură transportul internațional dus—întors, până în capitala părții primitoare;

— Partea primitoare va suporta cheltuielile de cazare, cheltuielile zilnice de masă și transport intern.

ARTICOLUL (62)

Cheltuielile pentru organizarea zilelor sau galelor de film vor fi acoperite astfel:

a) Partea trimițătoare va suporta costul transportului filmelor dus—întors între capitalele celor două state, precum și cheltuielile de asigurare, iar partea primitoare pe cele privind transportul intern;

b) Partea primitoare va suporta cheltuielile legate de vămuire, publicitate, tipărirea invitațiilor, posterelor și programelor, chiria sălilor și costul distribuirii invitațiilor.

ARTICOLUL (63)

Condițiile financiare ce privesc schimbul de soliști, grupuri și ansambluri artistice, sportivi și echipe sportive vor fi convenite direct între instituțiile interesate din statele celor două părți.

ARTICOLUL (64)

Cheltuielile de transport internațional pentru toate materialele informative, cărți, publicații, benzi, înregistrări și filme vor fi acoperite de partea interesată.

CAPITOLUL XII

Prevederi finale

ARTICOLUL (65)

(1) Prezentul program va intra în vigoare la data semnării și va fi valabil o perioadă de maximum 5 (cinci) ani.

(2) Programul poate fi modificat prin acordul părților. Modificările vor intra în vigoare în conformitate cu procedura prevăzută la alin. (1).

(3) Părțile pot notifica în scris, pe canale diplomatice, despre intenția de a denunța programul, cu cel puțin 6 (șase) luni înainte de data expirării valabilității sale. În acest caz, denunțarea își produce efectele în 6 (șase) luni de la primirea notificării.

(4) Încetarea valabilității prezentului program nu va afecta implementarea proiectelor sau programelor din cadrul prezentului program și care nu sunt pe deplin îndeplinite la momentul denunțării sale.

Semnat la București la 25 martie 2016 în două exemplare originale, fiecare în limbile română, arabă și engleză, toate textele fiind egal autentice. În caz de divergență de interpretare, textul în limba engleză va prevala.

PENTRU GUVERNUL ROMÂNIEI
Daniela Gîțman,
secretar de stat

PENTRU GUVERNUL REPUBLICII ARABE EGIPT
E.S. domnul Alaa Elhadidi,
ambasador

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

ORDIN**privind completarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 848/2004 pentru aprobarea Listei cu clasificatorii autorizați**

Având în vedere prevederile art. 8 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 267/2004 privind instituirea Sistemului de clasificare a carcaselor de porcine, bovine și ovine, cu modificările și completările ulterioare, văzând Procesul-verbal nr. 10 din 29 februarie 2016 și Procesul-verbal nr. 14 din 15 martie 2016, cu clasificatorii autorizați pentru specia porcine transmise de Comisia de clasificare a carcaselor de porcine, bovine și ovine, precum și Referatul Direcției generale control antifraudă și inspecții nr. 307.033 din 19 aprilie 2016,

în temeiul art. 10 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 1.185/2014 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul agriculturii și dezvoltării rurale emite următorul ordin:

Art. I. — Anexa la Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 848/2004 pentru aprobarea Listei cu clasificatorii autorizați, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.090 din 23 noiembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:
— **După poziția 554 se introduc 20 noi poziții, pozițiile 555—574, cu următorul cuprins:**

Nr. crt.	Numele și prenumele	Clasificator autorizat pentru specia	Domiciliul	Cod numeric personal
„555	Călianu Paula-Veronica	porcine	Municipiul București, alea Constantin Sandu-Aldea nr. 8, bl. 4, sc. A, et. 1, ap. 6, sectorul 1	2720619411514
556	Ciolac Sebastian	porcine	Municipiul Timișoara, str. Eugen Cuteanu, bl. D9, sc. A, ap. 4, județul Timiș	1930810350025
557	Ionescu Adriana	porcine	Orașul Voluntari, Drumul Potcoavei nr. 102D, sc. B, ap. 7, județul Ilfov	2790629400016
558	Matei Oana	porcine	Orașul Scornicești, alea Suica nr. 6, bl. 66, sc. B, et. 1, ap. 6, județul Olt	2881227286041
559	Mihu Dorina	porcine	Satul Ungureni (comuna Cornești), județul Dâmbovița	2860420152514
560	Nistor Vasilica	porcine	Orașul Brezoi, Str. Unirii, bl. 12/1, sc. E, et. 2, ap. 10, județul Vâlcea	2690101380880
561	Sandor Veronica-Paula	porcine	Municipiul Timișoara, Str. Păcii nr. 40, județul Timișoara	2890822350047
562	Velicu Laura	porcine	Municipiul Oltenița, Bd. Republicii nr. 64, bl. G, sc. B, et. 1, ap. 5, județul Călărași	2740526511674
563	Vlase Maria-Elena	porcine	Municipiul Slobozia, bd. Matei Basarab, bl. 160, sc. B, ap. 9, județul Ialomița	2610604212961
564	Zărnescu Florian	porcine	Satul Buești (comuna Buești), Str. Castanilor nr. 13, județul Ialomița	1881201211181
565	Amărioarei Alin	porcine	Municipiul Constanța, str. Baba Novac nr. 187, bl. BN2, et. 2, ap. 12, județul Constanța	1900615350078
566	Coiculescu Amelia-Ionela	porcine	Satul Rasova (comuna Bălești), județul Gorj	2911008180048
567	Farcaș Mădălin-Ionuț	porcine	Satul Nicolae Bălcescu (comuna Nicolae Bălcescu), județul Bacău	1920712046256
568	Ifrim Mihail-Florin	porcine	Municipiul Brăila, Calea Călărașilor nr. 329, bl. I1, sc. 1, et. 2, ap. 10, județul Brăila	1780729090033
569	Moldoveanu Marian	porcine	Municipiul Codlea, Str. Freziei, bl. 36, sc. A, ap. 18, județul Brașov	1920815080037
570	Roca Mihaela	porcine	Satul Valea Seacă (comuna Nicolae Bălcescu), județul Bacău	2850213046201
571	Șandru-Dovleac Mihai	porcine	Orașul Victoria, str. George Coșbuc, bl. 2, sc. B, ap. 23, județul Brașov	1890827081815
572	Săvoaia Constantin	porcine	Satul Belcești (comuna Belcești), județul Iași	1771119220010
573	Șpan Ana-Maria	porcine	Satul Ardușat (comuna Ardușat), nr. 508, județul Maramureș	2920822245078
574	Tănase Costel	porcine	Orașul Scornicești, Bd. Muncii nr. 62, bl. 54, sc. B, et. 1, ap. 8, județul Olt	1591001287140”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Achim Irimescu

București, 20 aprilie 2016.
Nr. 776.

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
AGENȚIA NAȚIONALĂ DE ADMINISTRARE FISCALĂ

O R D I N

pentru modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 3.744/2015 privind stabilirea cazurilor speciale de executare silită, precum și a structurilor abilitate cu ducerea la îndeplinire a măsurilor asigurătorii și efectuarea procedurii de executare silită

Având în vedere prevederile art. 220 alin. (2¹) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 11 alin. (3) și art. 13² alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 520/2013 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală emite următorul ordin:

Art. I. — Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 3.744/2015 privind stabilirea cazurilor speciale de executare silită, precum și a structurilor abilitate cu ducerea la îndeplinire a măsurilor asigurătorii și efectuarea procedurii de executare silită, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 981 din 30 decembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1, punctul 1 va avea următorul cuprins:

„1. hotărârile judecătorești definitive pronunțate în materie penală, prin care s-a dispus recuperarea unor creanțe bugetare de la debitori persoane fizice, juridice sau de la orice alte entități, cu excepția hotărârilor judecătorești definitive pronunțate în materie penală prin care s-a dispus doar recuperarea unor cheltuieli judiciare care se pun în executare de către organele fiscale centrale competente cu atribuții în administrarea creanțelor bugetare;”.

2. La articolul 1, punctul 3 se abrogă.

Art. II. — Agenția Națională de Administrare Fiscală și structurile subordonate vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală,
Eugen-Dragoș Dorog

București, 21 aprilie 2016.

Nr. 1.437.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC
— Prețuri pentru anul 2016 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC
— Prețuri pentru anul 2016 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

